

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba
odgovornih za teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-08-91-T

Datum: 15. decembar 2010.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: **sudija Burton Hall, predsjedavajući**
sudija Guy Delvoie
sudija Frederik Harhoff

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **15. decembra 2010. godine**

TUŽILAC

protiv

MIĆE STANIŠIĆA i STOJANA ŽUPLJANINA

JAVNO

**ODLUKA KOJOM SE DIJELIMIČNO ODOBRAVA ZAHTJEV TUŽILAŠTVA
ZA IZMJENU SPISKA DOKAZNIH PREDMETA NA OSNOVU PRAVILA 65ter
DODAVANJEM ZAPISNIČKI EVIDENTIRANIH DOKUMENATA**

Tuzilaštvo:

gđa Joanna Korner
g. Thomas Hannis

Odbрана optuženih:

g. Slobodan Zečević i g. Slobodan Cvijetić za Miću Stanišića
g. Dragan Krgović i g. Igor Pantelić za Stojana Župljanina

PRETRESNO VIJEĆE II (dalje u tekstu: Pretresno vijeće) Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud) rješava po Zahtjevu tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* dodavanjem zapisnički evidentiranih dokumenata sa dodatkom", podnesenog 2. februara 2010. (dalje u tekstu: Zahtjev), kojim tužilaštvo traži da mu se dozvoli da na svoj spisak doda 17 dokumenata koji su zapisnički evidentirani prilikom svjedočenja sedmorice svjedoka: P14, P17, P52, P53, P54, P74, P77, P79, P91, P95, P111, P112, P124, P171, P482, P494 i P502;¹

1. Pretresno vijeće napominje da su P14, P74 i P482 dosada već uvršteni u spis.² Štaviše, P52, P53 i P54 bili su predmet jednog drugog zahtjeva tužilaštva, podnesenog 25. septembra 2009., gdje se tražilo da budu uvršteni na listu dokaznih predmeta. Vijeće je usmenom odlukom odbilo taj zahtjev 30. septembra 2009.³ Ovaj Zahtjev je, prema tome, bespredmetan što se tiče tih šest dokumenata. Pretresno vijeće će razmotriti Zahtjev samo s obzirom na preostale dokumente, koji će se ubuduće navoditi kao "dokumenti MFI".⁴

2. Dana 15. februara 2010. odbrana Miće Stanišića i odbrana Stojana Župljanina (kolektivno: Odbrana) zajednički je odgovorila (dalje u tekstu: Odgovor).⁵ Dana 17.

¹ Zahtjev, par. 1.

² Redigovani odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* dodavanjem zapisnički evidentiranih dokumenata sa dodatkom, 17. februara 2010., par. 8; Replika, par. 4 (odnosi se na ST172, 21. januara 2010., T. 5288); Zahtjev tužilaštva da mu se odobri replika i replika na Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* dodavanjem zapisnički evidentiranih dokumenata, 17. februara 2010., par. 4 (odnosi se na proceduralnu raspravu, 22. januara 2010., T. 5414, premda se netačno navodi datum pretresa kao 25. januara 2010.); P74 uvršten je u spis tokom svjedočenja Nedjeljka Đekanovića, 7. oktobar 2009., T. 1035.

³ Zahtjev tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* dodavanjem dokumenata koji se tiču svjedoka ST027, 25. septembra 2009., usmena odluka, 30. septembra 2009., T. 603-604.

⁴ Tužilaštvo im je na osnovu pravila 65*ter* dodijelilo privremene brojeve 3398, 3407, 3413, 3414, 3415, 10102, 10106, 10107, 10108, 10109, 10123, 10124, 10128, 10142, 10227, 10229 i 10233 dokumentima MFI P14, P17, P52, P53, P54, P75, P77, P79, P91, P95, P112, P124, P171, P483, P494 i P502, ponaosob.

⁵ Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* dodavanjem zapisnički evidentiranih dokumenata sa dodatkom, podnesen na povjerljivom osnovu 15. februara 2010. Dana 17. februara 2010. godine odbrana je podnijela redigovanu javnu verziju originalnog podneska kako ju je uputilo Pretresno vijeće kao Redigovani odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65*ter* dodavanjem zapisnički evidentiranih dokumenata, sa dodatkom, 17. februara 2010.

februara 2010., tužilaštvo je podnijelo zahtjev za odobrenje za podnošenje replike i repliku (dalje u tekstu: Replika).⁶

I. ARGUMENTI

A. Opšti argumenti

3. Tužilaštvo tvrdi da je u interesu pravde da se dokumenti MFI dodaju na njegov spisak dokaznih predmeta zato što "su *prima facie* relevantni i što će pomoći Pretresnom vijeću u razumijevanju svjedočenja svjedokâ preko kojih su dotični dokumenti podnijeti [...] kao i zato što će u konačnici odlučiti po pitanjima prezentiranim u ovom predmetu".⁷ Ono tvrdi da njihovim dodavanjem ne bi bilo ugroženo pravo optuženog na pravično suđenje".⁸ Tužilaštvo izjavljuje da ono traži samo dodavanje MFI dokumenata na svoj spisak dokaznih predmeta i da će, ukoliko odobri Zahtjev Vijeće, podnijeti te dokumente "ili preko nekog budućeg svjedoka ili direktno iz sudnice".⁹

4. Tužilaštvo tvrdi da je objelodanilo dokumente MFI odbrani "prije nego što ih je podnijelo na suđenju" i da je odbrana prema tome imala "dovoljno mogućnosti da iscrpi te dokazne predmete sa svjedocima preko kojih su podnijeti, i da će imati mogućnosti da to učini putem preostalih svjedoka tužilaštva".¹⁰ Nadalje, tužilaštvo tvrdi da su dokumenti MFI "slične prirode kao i oni koji se već nalaze na tužiočevom spisku na osnovu pravila 65ter, tako da ne predstavljaju novi element u tužiočevom izvođenju dokaza".¹¹

⁶ Zahtjev tužioca da mu se odobri podnošenje replike i replika na Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter dodavanjem zapisnički evidentiranih dokumenata sa dodatkom, 17. februara 2010.

⁷ Zahtjev, par. 5.

⁸ *Ibid.*

⁹ Zahtjev, par. 2; Replika, par. 2.

¹⁰ Zahtjev, par. 17.

¹¹ *Ibid.*

5. Tužilaštvo tvrdi da je zatražilo od Raspravnog vijeća da zapisnički evidentira te dokumente kako bi se naknadno mogao podnijeti zahtjev da se ti dokumenti dodaju na spisak dokaznih predmeta.¹² Tužilaštvo tvrdi da je u interesu "ekonomičnog pristupa" podnijelo svoj zahtjev nakon što je akumuliralo dovoljan broj dokumenata za zapisničko evidentiranje.¹³

6. Sa izuzetkom "dijela P112", P494 i P502, odbrana se "protivi Zahtjevu tužilaštva za uvrštanje [dokumenata MFI] u spis".¹⁴ Ona iznosi konkretnе argumente protiv uvrštanje svakog pojedinog dokumenta MFI u spis, kao što je dalje u tekstu navedeno u vezi sa pojedinim dokumentima.

7. Tužilaštvo u replici tvrdi da su prigovori odbrane u vezi sa prihvatljivošću tih dokumenata preuranjeni jer ono samo traži da doda dokumente MFI na spisak svojih dokaznih predmeta.¹⁵

B. P17 MFI

8. Tužilaštvo tvrdi da P17 "sadrži ključni istorijski sporazum između Karadžića i Mate Bobana (vođe HDZ-a) o podjeli BiH između Srba i Hrvata iz maja 1992".¹⁶ Tužilaštvo tvrdi da se P17 "direktno odnosi" na dokazni predmet P16 i da će, prema tome, pomoći Pretresnom vijeću u razumijevanju svjedočenja Roberta Donie po pitanju "formiranja udruženog zločinačkog poduhvata i političkih događaja koji su doveli do sukoba i koji čine njegov kontekst".¹⁷ Tužilaštvo napominje da se P17 nalazio među 29

¹² Replika, par. 5.

¹³ *Ibid.*

¹⁴ Odgovor, par. 1-8.

¹⁵ Replika, par. 2.

¹⁶ Zahtjev, par. 6.

¹⁷ *Ibid.*, Robert Donia, 16. septembar 2009., T. 394.

dokumenata koji su bili predmet Zahtjeva za izmjenu spiska dokaznih predmeta od 14. septembra 2009.¹⁸

9. Odbrana tvrdi da je Pretresno vijeće već izjavilo da je P17 neprihvatljiv,¹⁹ pozivajući se na usmenu odluku od 15. septembra 2009. (dalje u tekstu: Usmena odluka), kojom se rješavao podnesak tužilaštva od prethodnog dana.²⁰ Odbrana tvrdi da tužilaštvo nije podnijelo nikakav podnesak na razmatranje i da je "ponovno razmatranje odluke Vijeća od prethodnog dana neosnovano".²¹

10. U replici tužilaštvo tvrdi da je Pretresno vijeće "samo smatralo da tužilaštvo ne može da traži da se ti dokazni predmeti uvrste u spis preko [Roberta Donie]" i da Pretresno vijeće "vjerovatno" ne bi, da je zaključilo da su dokazni predmeti neprihvatljivi, "odobrilo zahtjev tužilaštva da se zapisnički evidentiraju".²²

C. P77, P79, P91 i P95 MFI

11. Tužilaštvo tvrdi da su P77, P79, P91 i P95, koji su predloženi preko Nedjeljka Đekanovića od 7. do 9. oktobra 2009., bili na spisku dokaznih predmeta koju je ono podnijelo 16. februara 2007. u predmetu protiv Miće Stanišića.²³ Ono tvrdi da je zatražilo dozvolu da 21. maja 2008. ukloni dokumente zato što u to vrijeme tužilaštvo nije imalo "svjedoka insajdera koji bi potvrdio njihovu vjerodostojnost i svjedočio o njima".²⁴ Tužilaštvo tvrdi da je Nedjeljko Đekanović kasnije identifikovan i dodat na spisak svjedoka, ali da je "omaškom propušteno da se ponovo uvrste [...] P77, P79, P91 i P95 na

¹⁸ *Id.*, par. 7., odnosi se na Zahtjev tužilaštva za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter dodavanjem dokumenata koji se odnose na svjedoka Roberta Doniu, 14. septembar 2009. Pretresno vijeće napominje da je P17 bio predmet Zahtjeva od 14. septembra 2009., ali da je odbijen jer se ne veže uz poglavlja 4, 5 i 6 izvještaja vještaka Roberta Donie, za koja je nađeno da su relevantna.

¹⁹ Odgovor, par. 2.

²⁰ Uvodne riječi tužioca, 15. septembra 2009., T.334-336, gdje Pretresno vijeće identificira poglavlja 4, 5 i 6 izvještaja koji je sastavio Robert Donia kao relevantne za predmet, utvrdivši da će samo dokumenti koji slijede iz ova tri poglavlja biti dodati na tužičev spisak dokaznih predmeta. Ono je nadalje zaključilo da preostali dokumenti iz izvještaja ne mogu biti prihvaćeni preko Roberta Donie.

²¹ Odgovor, par. 2.

²² Replika, par. 3, u kojoj se citiraju Uvodne riječi tužioca, 15. septembar 2009., T. 335.

²³ Zahtjev, par. 12, v. također *Tužilac protiv Miće Stanišića*, predmet br. IT-04-79-PT, Revidirani pretpretresni podnesak tužilaštva, 16. februara 2007.

²⁴ Zahtjev, par. 12.

spisak dokaznih predmeta".²⁵ Tužilaštvo tvrdi da je "odbrana bila obaviještena o tim dokumentima i upoznata sa njihovom važnošću za ovaj predmet još barem od februara 2007., i da će prema tome svaka šteta nanesena njihovim ponovnim uvrštanjem na spisak dokaznih predmeta tužilaštva biti minimalna".²⁶

12. Odbrana se protivi tim dokumentima na osnovu toga što je tužilaštvo "ne samo dalo do znanja optuženom da se [ono] neće oslanjati na te dokumente na suđenju [već] da je dosada propustilo da izda bilo kakvo obavještenje o preuzimanju koraka da se ti dokumenti ponovo uvedu neka četiri mjeseca po svjedočenju [Nedjeljka Đekanovića]".²⁷

13. U replici tužilaštvo tvrdi da je odbrana bila obaviještena o važnosti tih dokumenata i da je otada namjera tužilaštva bila da ih upotrijebi, da bi ih "u zadnji čas [...] tužilaštvo podnijelo" preko ovog svjedoka.²⁸

D. P111, P112, P124, P171, P494 i P502 MFI

14. Tužilaštvo tvrdi da je otkrilo dokumente P111, P112, P124, P171, P482, P494 i P502 nakon što je podnijelo spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65, za vrijeme svojeg pregleda "ISU pretraga" obavljenih prilikom pripreme za svjedočenje Branka Basare i Aleksandra Krulja.²⁹

15. Tužilaštvo tvrdi da je vjerodostojnost P111 potvrdio Branko Basara i nudi dokaze koji se odnose na zločine počinjene u Sanskom Mostu.³⁰ Odbrana tvrdi da P111 nije prihvatljiv i da je dio koji je relevantan za svjedočenje Branka Basare "njemu pročitan na sudu, tako da je postao dio spisa".³¹

16. Tužilaštvo tvrdi da bi P112 pomogao da se pitanja podstaknuta u svjedočenju Branka Basare uklope u kontekst budući da je riječ o "dokumentu nastalom u vrijeme na

²⁵ Ibid., V. također Pretpretresni podnesak tužioca, 8. juni 2009., Dodatak 3, Dodatak 7.

²⁶ Zahtjev, par. 12.

²⁷ Odgovor, par. 5.

²⁸ Replika, par. 5.

²⁹ Zahtjev, par. 13-16.

³⁰ Zahtjev, par. 13.

³¹ Odgovor, par. 5.

koje se odnosi", koji pruža dokaze o zločinima počinjenim u Sanskom Mostu i Prijedoru.³² Odbrana tvrdi da "P112 nije prihvatljiv u cijelosti", već da je prihvatljivo samo pet redova za koje je svjedok zamoljen da ih sâm pročita i za koje je on potvrdio da "odražavaju način na koji je on razmišljao u ono vrijeme" kako bi se objasnio "odgovor koji je dao na sudu".³³

17. Tužilaštvo tvrdi da je P124 "depeša SJB Sanski Most CSB-u Banja Luka" i da pruža dokaze o pritvaranju nesrba u zgradici SJB i fabrici *Krings* u avgustu 1992.³⁴ Tužilaštvo tvrdi da "zajedno sa iskazom [Milenka Delića] ona pokazuje da su policija i vojska pritvarali nesrbe bez dužnog procesuiranja i da su optuženi Župljanin i drugi pripadnici vodstva CSB-a znali za objekte za pritvaranje".³⁵ Odbrana tvrdi da P124 nije prihvatljiv preko Milenka Delića jer "mu nije postavljeno pitanje da li je ikada vidio ovaj dokument, niti da li je u stanju da potvrdi njegovu vjerodostojnost".³⁶

18. Tužilaštvo tvrdi da je P171 članak iz novine *Glas*, datiran 1. aprila 1992., o svečanoj smotri policije bosanskih Srba u Autonomnoj oblasti Hercegovini.³⁷ Tužilaštvo tvrdi da taj dokument "potkrepljuje iskaz [Aleksandra Krulja] u vezi sa prisustvom "optuženog Stanišića, kao i u vezi sa dijelovima Stanišićevog odgovora na toj ceremoniji."³⁸ Odbrana tvrdi da je P171, novinski članak, neprihvatljiv zato što je Aleksandar Krulj svjedočio da je sadržaj članka "čista laž".³⁹

19. Tužilaštvo tvrdi da je P494 "izvještaj Prvog krajiškog korpusa kojim se traži od zatočenika logora Manjača da poprave vodovodne cijevi", a da je P502 "naređenje Prvog krajiškog korpusa potpisano u ime generala Momira Talića, kojim se traži da zatočenici logora Manjača rade na popravku pravoslavne crkve".⁴⁰ Tužilac tvrdi da su oba dokumenta primjeri korištenja zatočenika iz logora Manjača od strane vojske i policije za

³² Zahtjev, par. 13.

³³ Odgovor, par. 5.

³⁴ Zahtjev, par. 14.

³⁵ *Ibid.*, v. takođe Milenko Delić, 19. oktobar 2009., T. 1570-1571.

³⁶ Odgovor, par. 6; Milenko Delić, 19. oktobar 2009., T. 1569-1571.

³⁷ Zahtjev, par. 15.

³⁸ *Ibid.*, v. takođe Aleksandar Krulj, 28. oktobar 2009., T. 2209-2211.

³⁹ Odgovor, par. 8; Aleksandar Krulj, 28. oktobar 2009., T. 2207-2213.

⁴⁰ Zahtjev, par. 16.

fizičke radove, što je ST172 potvrdio.⁴¹ Odbrana se ne protivi uvrštavanju u spis kako P494, tako i P502.⁴²

II. MJERODAVNO PRAVO

20. Pretresno vijeće može odobriti svaki zahtjev za izmjenu tužiočevog spiska na osnovu pravila 65ter ako se uvjeri da je to u interesu pravde. Faktori koji bi mogli biti uzeti u obzir pri procjeni interesa pravde uključuju sljedeće parametre: (1) da li je tužilaštvo pokazalo valjan razlog za predloženi dodatak, (2) da li je primijenilo dužnu revnost; (3) *prima facie* relevantnost i važnost dokumenata; (4) mogućnost nepotrebног odlaganja postupka; (5) repetitivnu ili kumulativnu prirodu dokumenata; (6) fazu u kojoj se nalazi postupak; i (7) da li će odbrana pretrptjeti nepotrebnu štetu kao rezultat te izmjene.⁴³ S tim u vezi Pretresno vijeće mora naći ravnotežu između dužnosti tužioca da prezentira sve raspoložive dokaze kako bi dokazalo svoju tezu i prava optuženog na pravično i ekspeditivno suđenje.⁴⁴

21. Prihvatanje dokaza uslovljeno je opštim odredbama pravila 89(C) i (D), odnosno dokazi moraju biti relevantni i imati dokaznu vrednost koju ne nadmašuje u znatnoj mjeri potreba da se osigura pravično suđenje.⁴⁵

III. DISKUSIJA

22. Tužilaštvo iznosi svoj stav u vezi sa svakim pojedinim dokumentom u kontekstu svjedočenja svjedokâ koji su pružili relevantan dokazni materijal što se tiče

⁴¹ *Ibid.*, v. takođe ST172, 21. januar 2010., T. 5305.

⁴² Odgovor, par. 8.

⁴³ *Tužilac protiv Milana Lukića i Sredoja Lukića*, predmet br. IT-98-32/1, Odluka po zahtjevu da se odobri izmjena spiska svjedoka tužilaštva, 29. avgusta 2008. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Lukić*), par. 24-25; *Tužilac protiv Jadranka Prlića i drugih*, predmet br. IT-04-81-T, Odluka po zahtjevu za izmjenu spiska dokaznih predmeta, 16. januar 2008, str. 5-6; *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-A73.1, Odluka po žalbama na odluku o prihvatanju materijala u vezi s Borovčaninovim ispitivanjem, 14. decembar 2007., par. 37-38.

⁴⁴ Odluka u predmetu *Lukić*, par. 23.

⁴⁵ *Tužilac protiv Stanislava Galića*, predmet br. IT-98-29-ART73.2, Odluka po interlokutornoj žalbi u vezi s pravilom 92bis(C), 7. juni 2002., par. 12.

vjerodostojnosti, pouzdanosti i porijekla dokumenata. Odbrana je u Odgovoru temeljila svoj stav na uvrštavanju tih dokumenata u spis, a ne na razmatranju pitanja da li su zadovoljeni kriteriji za izmjenu spiska dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter. Međutim, imajući u vidu da su svjedoci već svjedočili o tim dokumentima i da se u Odgovoru navodi stav odbrane po pitanju njihovog uvrštavanja u spis, Pretresno vijeće će u interesu ekspeditivnosti i ekonomičnosti suđenja isto tako razmotriti da li su zadovoljeni kriterijumi iz pravila 89(C) za uvrštanje tih dokumenata u spis.

23. Kao preliminarno pitanje, Pretresno vijeće smatra da je "ekonomičan pristup" tužilaštva, koji se sastoji u odlaganju podnošenja zahtjeva dok se ne prikupi više dokumenata MFI, suprotno obavezi da se pokaže dužna revnost prilikom podnošenja zahtjeva. Također, to nije u skladu s Revidiranim smjernicama Pretresnog vijeća.⁴⁶ Pretresno vijeće podsjeća strane da "je važno za pravično i ekspeditivno suđenje da se strane pridržavaju odgovornosti za primjereni i vremenski racionalno vođenje predmeta".⁴⁷

A. P17 MFI

24. U usmenoj Odluci Pretresno vijeće je zaključilo da dokument P17 ne bi trebalo da bude prihvaćen preko Roberta Donie jer ne proizlazi iz poglavlja 4, 5 i 6 njegovog izvještaja o "Vodstvu bosanskih Srba i opsadi Sarajeva, 1990-1995.", za koje Pretresno vijeće smatra da predstavljaju njegov relevantan dio, a osim toga ni ne nalazi se na spisku dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter.⁴⁸ Međutim, dana 16. septembra 2009., tužilaštvo je predočilo P17 Robertu Doniji radi komentara, a Pretresno vijeće je

⁴⁶ Nalog o revidiranim smjernicama za prihvatanje i izvođenje dokaza, 2. oktobar 2009. (dalje u tekstu: Revidirane smjernice), gdje se u paragrafu 6 konkretno navodi: "Strana može zatražiti da se u dokazni [m]aterijal uvrsti materijal s njenog spiska dokaznih predmeta. U slučaju da strana traži da se u spis uvrsti materijal koji se ne nalazi na spisku dokaznih predmeta, strana u postupku, prije nego što zatraži uvrštanje u dokazni materijal, mora zatražiti dozvolu Pretresnog vijeća putem pismenog zahtjeva da se dotični materijal doda na spisak dokaznog materijala".

⁴⁷ Odluka u predmetu *Haradinaj*, par. 7.

⁴⁸ Uvodna riječ tužioca, 15. septembar 2009., T. 335; Vodstvo bosanskih Srba i opsada Sarajeva, 1990-1995., pripremio Robert Donia, dokazni predmet P32.

zapisnički evidentiralo dokument kako bi se naknadno uvrstio na spisak na osnovu pravila 65ter.⁴⁹

25. Pretresno vijeće uvjerilo se da je P17 *prima facie* relevantan za pitanja u ovom predmetu, budući da sadrži "ključni istorijski sporazum" o podjeli Bosne i Hercegovine između Srba i Hrvata, iz maja 1992.⁵⁰ Nakon pregleda njegovog sadržaja, kao i sadržaja dokaznog predmeta P16, Pretresno vijeće se takođe uvjerilo da su ta dva dokumenta direktno povezana i da pružaju podrobniji uvid u razumijevanje političkih događaja u kontekstu sukoba.⁵¹ Tokom svoga svjedočenja Robert Donia je komentirao da je jedini način da vođe Hrvata i Srba budu u mogućnosti da postignu sporazum, koji je predmet P17, bio "potpuno isključivanje bosanskih Muslimana iz pregovora".⁵² Kao rezultat, sporazum su potom "odbacili pregovarači Evropske zajednice, koji su željeli da se postigne bilo kakav sporazum između sve tri strane".⁵³

26. Ove nove činjenice i argumenti opravdavaju ponovno razmatranje Usmene odluke u vezi sa P17. Prema tome, Pretresno vijeće će u ovom aspektu odobriti Zahtjev. Pretresno vijeće se isto tako uvjerilo da P17 zadovoljava uslove pravila 89(C) i pa će prema tome uvrstiti P17 u spis.

B. P77, P79, P91 i P95 MFI

27. Pretresno vijeće se uvjerilo da su ovi dokumenti *prima facie* relevantni i da imaju dokaznu vrijednost za pitanja iz ovog predmeta budući da se odnose na sastanke Kriznog štaba Skupštine opštine Kotor Varoš, Bosna i Hercegovina, od juna do avgusta 1992.⁵⁴ Tužilaštvo je omaškom propustilo da zatraži njihovo uvrštavanje u spisak dokaznih predmeta nakon što je dodat Nedjeljko Đekanović kao svjedok insajder koji je u mogućnosti da svjedoči o njima. Pretresno vijeće smatra da je tužilaštvo propustilo da

⁴⁹ Robert Donia, 16. septembar 2009., T. 394-395.

⁵⁰ Zahtjev, par. 6.

⁵¹ *Ibid.*

⁵² *Ibid.*

⁵³ *Ibid.*

⁵⁴ *Ibid.*

blagovremeno zatraži dodavanje tih dokumenata.⁵⁵ Međutim, imajući u vidu da su dokumenti objelodanjeni odbrani rano u pretpretresnoj fazi predmeta, njihovo dodavanje na spisak u ovoj fazi neće prouzrokovati nepotrebnu štetu. Nedjeljko Đekanović svjedočio je o pouzdanosti i vjerodostojnosti sadržaja svakog od dokumenata za koje Pretresno vijeće napominje da ga odbrana nije sporila ni u vrijeme podnošenja,⁵⁶ ni tokom unakrsnog ispitivanja. Prema tome, Zahtjev će se u tom smislu odobriti. Štaviše, imajući u vidu svjedočenje Nedjeljka Đekanovića, Pretresno vijeće se uvjerilo da su ovi dokumenti relevantni i da imaju dokaznu vrijednost. Dokumenti će, shodno tome, isto tako biti uvršteni u dokazni materijal.

C. P111, P112, P124, P171, P494 i P502 MFI

28. P111 i P112 prezentirani su Branku Basari 12. oktobra 2009.⁵⁷ Pretresno vijeće smatra da su oba dokumenta *prima facie* relevantni i da imaju dokaznu vrijednost za pitanja o kojima se raspravlja u predmetu. Pretresno vijeće isto tako napominje da je svjedok identificirao vlastiti potpis na P111, ponudio relevantno svjedočenje u vezi sa svojim izvještajem o "situaciji u Sanskom Mostu"⁵⁸ i posvjedočio da P112, premda ne predstavlja "riječ za riječ" transkript govora koji je održao, predstavlja tačan odraz njegovog razmišljanja iz tog vremena.⁵⁹ Vijeće smatra da su oba dokumenta, podržana svjedočenjem Branka Basare, relevantna i da imaju dokaznu vrijednost u ovom predmetu. U svjetlu činjenice da ovi dokumenti jesu objelodanjeni odbrani 2. maja 2008., Vijeće smatra da će svaka šteta koja nastane njihovim naknadnim dodavanjem na spisak dokaznih predmeta tužilaštva biti minimalna.⁶⁰ Pretresno vijeće će, prema tome, u ovom aspektu odobriti Zahtjev. Razmotrivši iskaz Branka Basare, Pretresno vijeće će isto tako uvrstiti P111 i P112 u spis.

⁵⁵ *Tužilac protiv Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR73.1, Odluka po žalbama na Odluku o prihvatanju materijala u vezi s Borovčaninovim ispitivanjem, 14. decembar 2007., par. 39.

⁵⁶ Nedjeljko Đekanović, 8. oktobar 2009., T. 1609, 1097; 9. oktobar 2009., T. 1193, 1166.

⁵⁷ Branko Basara, 12. oktobra 2009., T. 1283-1290.

⁵⁸ *Id.*, T. 1284.

⁵⁹ *Id.*, T. 1287.

⁶⁰ *Id.*, T. 1287.

29. P124 prezentiran je Milenku Deliću 19. oktobra 2009.⁶¹ Premda se Pretresno vijeće uvjerilo da je dokument *prima facie* relevantan i da ima dokaznu vrijednost za pitanja iz ovog predmeta, Milenko Delić je svjedočio da ne zna za objekte za pritvaranje koji se navode u P124 i da nije bio u mogućnosti da potvrdi autentičnost dokumenta niti da ponudi relevantno svjedočenje s njim u vezi.⁶²

30. P171 je novinski članak koji je predočen Aleksandru Krulju 28. oktobra 2009. Stanišićeva odbrana se usprotivila njegovom uvođenju u to vrijeme, imajući u vidu činjenicu da je riječ o medijskom članku koji je prema tužilaštву korišten kao propagandni materijal i na koji se prema tome ne može osloniti što se tiče vjerodostojnosti njegovog sadržaja.⁶³ Iako se Pretresno vijeće uvjerilo da je ovaj dokument *prima facie* relevantan i da ima dokaznu vrijednost za pitanja iz predmeta, Aleksandar Krulj prilikom davanja svog iskaza nije potvrdio autentičnost P171.⁶⁴

31. Pretresno vijeće smatra da tužilaštvo nije postupilo s dužnom revnošću jer nije provelo podrobniju potragu za dokumentima iz arhive prije nego što je podnijelo spisak na osnovu pravila 65ter u pretpretresnoj fazi. Pretresno vijeće nadalje smatra da Zahtjev ne pruža nikakve informacije o tome kada su P124 i P171 objelodanjeni odbrani. Kako bi se osigurala adekvatna zaštita prava optuženog, u interesu pravde nije da se P124 i P171 dodaju na spisak dokaznih predmeta tužilaštva, pa će Pretresno vijeće u ovom aspektu odbiti Zahtjev.

32. P494 i P502 predočeni su ST172 21. januara 2010,⁶⁵ a odbrana se ne protivi njihovom dodavanju.⁶⁶ P494 odnosi se na popravak vodovoda u logoru Manjača od strane zatočenika u julu 1992., dok se 502 bavi korištenjem zatočenika iz logora Manjača za građevinske radove u avgustu 1992. ST171 svjedočio je o korištenju zatočenika za fizički rad, što je odobreno u ime generala Talića, kao i o tome da su se zatočenici dobrovoljno javljali na taj posao jer je "bilo prirodno za ljudе da žele da budu vani na

⁶¹ Milenko Delić, 19. oktobar 2009., T1569.

⁶² Odgovor, par. 7, v. isto tako Milenko Delić, 19. oktobar 2009., T. 1570.

⁶³ Aleksandar Krulj, 28. oktobar 2009., T. 2208.

⁶⁴ *Id.*, T.2210.

⁶⁵ ST172, 21. januar 2010., T.5305, 5315.

⁶⁶ Odgovor, par. 9.

svježem zraku i da imaju kontakt s drugim ljudima".⁶⁷ Pretresno vijeće se uvjerilo da su oba dokumenta relevantna i da imaju dokaznu vrijednost za pitanja iz ovog predmeta. Ono će prema tome odobriti njihovo dodavanje spisak dokaznih predmeta tužilaštva i njihovo prihvatanje u spis.

IV. DISPOZITIV

33. Na osnovu pravila 54, 65ter, 89(C) i 89(D), Pretresno vijeće:

ODOBRAVA Zahtjev tužilaštva da mu se odobri replika i uvrštava Repliku u spis;

ODOBRAVA Zahtjev **DJELIMIČNO**;

DODAJE na spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter MFI dokumente P17, P77, P79, P91, P95, P111, P112, P494 i P502;

UVRŠTAVA P17, P77, P79, P91, P95, P111, P112, P494 i P502 kao dokazne predmete u spis;

ODBIJA Zahtjev u svim drugim aspektima;

POTVRĐUJE Usmenu odluku od 30. septembra 2009.; i

UPUĆUJE Sekretara da zapisnički evidentira kao neprihvaćene dokumente MFI pod brojevima P52, P53, P54, P124 i P171.

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/

sudija Burton Hall,
predsjedavajući

Dana 15. decembra 2010.

U Haagu,
Nizozemska

[pečat Medunarodnog suda]

⁶⁷ Ibid.